

Defensie

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingen- en

Veiligheidsdienst

Kabinet van de Directeur

Bezoekadres:

Frederikkazerne, Gebouw 32
van der Burchlaan 31

Postadres:

MPC 58 B

Postbus 20701

2500 ES Den Haag

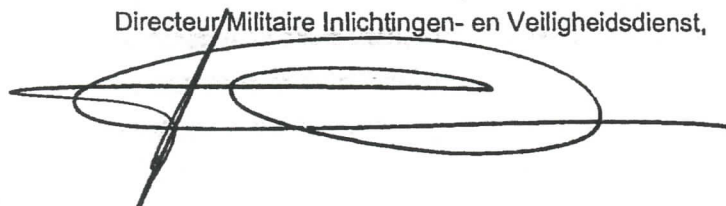
www.defensie.nl

Aan Voorzitter en leden CVIN

Datum 10 februari 2006
Ons kenmerk DIS200600 3037
Onderwerp Dreiginginschatting operaties Nederlandse krijgsmacht

Hierbij bied ik U de CVIN-bijdrage van de MIVD aan met betrekking tot de dreiginginschatting van operaties waaraan de Nederlandse krijgsmacht deelneemt.

Directeur Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst,

B. Dedden
Generaal-majoor

Bijlage: 1

Bijdrage MIVD ten behoeve van het CVIN 10 februari 2006

Dreiginginschatting operaties Nederlandse krijgsmacht

IRAK

Politieke situatie

(SC) Na de bekendmaking van de uitslag van de parlementsverkiezingen zijn de onderhandelingen die moeten leiden tot een nieuwe regering, geïntensiveerd. Niettemin is een snelle regeringsformatie niet vanzelfsprekend. De benoeming van de Presidentiële Raad, de premier en de verdeling van ministersposten zal de nodige tijd vergen. Uit de in de grondwet vastgelegde termijnen vloeit voort dat het aantreden van de nieuwe Iraakse regering enkele maanden kan duren. De meest voor de hand liggende coalitie is die van Koerden (Koerdische Alliantie), religieuze shi'ieten (Verenigde Iraakse Alliantie), en religieuze sunnieten (Iraakse Overeenstemmingsfront). De deelname van seculieren o.l.v. ex-premier Allawi is twijfelachtig, ofschoon de VS druk uitoefenen op de andere partijen om hen op te nemen.

Veiligheidssituatie

(SC) In Januari 2006 deden zich 1683 aanslagen voor in Irak. Dit is een daling, van 21% ten opzichte van het aantal aanslagen (2129) in december 2005. In Bagdad werden in totaal 496 aanslagen gepleegd ten opzichte van 644 in de voorafgaande maand, een daling van 23%. Het gemiddelde aantal aanslagen daalde in Irak met 22% van 69 aanslagen naar 54. In Bagdad daalde het gemiddelde met 24% van 21 aanslagen naar 16. De daling dient met name te worden toegeschreven aan de festiviteiten rond de *Hajj*, de jaarlijkse pelgrimage naar Mekka van 8 t/m 13 januari jl. Na afloop van de *Hajj* en de bekendmaking van de verkiezingsuitslagen steeg het geweld weer naar het niveau van december 2005.

(SC) De verwachting is dat het geweld zich in februari op dit niveau zal handhaven, gaande de formatiegesprekken voor een nieuwe regering. Het verzet zal om die reden het aantal aanvallen op Iraqi Security Forces (ISF) in Bagdad trachten te verheven teneinde de druk op de Iraakse overheid op te voeren. Het voor shi'ieten belangrijke Ashura-feest, dat op 8 februari as. zal beginnen, zal voor sunnietische extremisten een voor de hand liggende aanleiding zijn om (zelfmoord)aanslagen te plegen tegen shi'ietische instellingen. Het sunnietische verzet probeert al geruime tijd op deze wijze de shi'ietische bevolkingsgroep 'uit de tent' te lokken. Tot nu toe is het de shi'ietische politieke en religieuze leiders over het algemeen gelukt om hun achterban op te roepen tot terughoudendheid.

BALKAN

(SG) In het verleden is vooral Bosnië-Herzegovina, waar Nederlands militair personeel is gestationeerd bij met name EUFOR, de *European Union Police Mission* (EUPM) en de *European Union Mo-*

itor Mission (EUMM), een permissieve omgeving gebleken voor organisaties die sympathiseren met onder meer het al-Qa'ida netwerk. Er zijn aanwijzingen dat dit land nog steeds als een zogenaamde *safe haven* fungeert voor vermeende terroristen. Deze aanwijzingen werden eind 2005 onderstreept door de arrestatie in Bosnië-Herzegovina van een aantal autochtone moslims, die in het bezit waren van onder meer explosieven. Deze arrestaties zijn illustratief voor de aanname dat zich in het land aan al-Qa'ida gelieerde *sleeper cells* bevinden. In Bosnië-Herzegovina is nog steeds sprake van observatie van internationale civiele en militaire locaties door verdachte elementen.

(SG) In het geval van terroristische acties op de Balkan, worden burgers en locaties die geassocieerd worden met Nederland en andere landen die deelnemen aan de strijd tegen het internationaal terrorisme als mogelijk doelwit gezien. De terroristische dreiging in Bosnië-Herzegovina en Kosovo, waar Nederlandse militairen werkzaam zijn op het hoofdkwartier van KFOR en bij EUMM, wordt echter tot dusverre als laag tot gemiddeld geïnterpreteerd. Hoewel met aanslagen voortdurend rekening dient te worden gehouden, is er op basis van de huidige informatie geen sprake van een concrete terroristische dreiging.

(SC) In Bosnië-Herzegovina heeft het uitblijven van verbeteringen in de leefomstandigheden geresulteerd in latente onvrede. Hoewel protesten als gevolg daarvan zich primair tegen de nationale politici zullen richten, kan gezien de prominente politieke rol van de Internationale Gemeenschap (IG) bij het verloop van het politieke proces niet worden uitgesloten, dat ook internationaal personeel als een potentieel doel zal worden gezien. Verder is Bosnië-Herzegovina ten prooi gevallen aan een diepgaande politieke impasse, vooral als gevolg van het gezamenlijke verzet van de mono-etnische partijen tegen het op inter-etnische integratie gerichte beleid van de IG. De belangrijkste controverses betreffen momenteel de integratie van de langs entiteitgrenzen opererende politie. Hoewel op dit gebied eind 2005 een principeakkoord is gesloten dat onderhandelingen over een Stabilisatie- en Associatieovereenkomst met de EU mogelijk heeft gemaakt, zal de daadwerkelijke integratie van politiediensten nog vele jaren vergen en afhankelijk blijven van de (nu nog grotendeels ontbrekende) wil van lokale politici.

(SC) De politieke impasse compliceert de door de IG nagestreefde overdracht van bevoegdheden aan de Bosnische politici en de verder integratie van Bosnië-Herzegovina in Euro-Atlantische structuren. Het gebrek aan vooruitgang in het vredesproces heeft de IG gedwongen steeds openlijker zelf politieke initiatieven te nemen. Met de komst van de nieuwe Hoge Vertegenwoordiger (HV), Schwarz-Schilling, lijkt van deze opstelling niet langer als vanzelfsprekend. Schwarz-Schilling heeft inmiddels aangegeven dat politieke vooruitgang in Bosnië-Herzegovina in toenemende mate de verantwoordelijkheid van de lokale politici moet worden.

(SC) Het afgelopen jaar heeft de IG veel nadruk gelegd op de onvoorwaardelijke medewerking van de verschillende Bosnische autoriteiten bij de aanhouding en uitlevering van, van oorlogsmisdaden verdachte personen (*Persons Indicted For War Crimes - PIFWCs*). Dit vooral ook omdat er aanwijzingen

zijn dat er door (delen van de) Bosnische overheidsstructuren niet volledig wordt meegewerkt terzake. De grootste druk wordt door de IG uitgeoefend op de Bosnische Serviërs, vanwege het feit dat twee van de meest prominente PIFWCs, de voormalige Bosnisch-Servische president Radovan Karadzic en diens legerleider Ratko Mladic, nog immer op vrije voeten zijn. Volgens diverse bronnen zouden beide beschermd worden door (Bosnisch-) Servische netwerken, met vertakkingen in de hoogste politieke regionen. Deze parallelle structuren vormen op zich niet direct een bedreiging voor de IG. Echter, de criminele en extremistische links binnen deze structuren kunnen een bedreiging voor de IG en EUFOR/EUPM gaan vormen indien hun vertegenwoordigers actie ondernemen om parallelle structuren te ondermijnen.

(SC) Mocht het tot een aanhouding komen van Mladic en/of Karadzic, dan zal dit naar verwachting niet leiden tot grootschalige ongeregelheden. Wel kunnen in dat geval kleine protestacties uitbreken, vanzelfsprekend met name in de Bosnisch-Servische entiteit. De aard van deze ongeregelheden zal vermoedelijk mede afhangen van de omstandigheden waaronder de betrokken PIFWC wordt gearresteerd. Als hierbij burgerslachtoffers vallen, of de PIFWC zou zelf bij een eventuele arrestatiepoging overlijden, dan kan dit aanleiding geven tot meer en grootschaliger protestacties dan wanneer de betrokken PIFWC zich vrijwillig meldt bij het ICTY of andere vertegenwoordigers van de IG.

(SC) Gewelddadige acties tegen internationaal personeel zijn tot op heden in Bosnië-Herzegovina uitgebleven. Met dergelijk incidenten moet echter rekening worden gehouden wanneer de vitale politieke en economische belangen van bevolkingsgroepen en hun elites daadwerkelijk bedreigd worden. Relatief kleinschalige (bom)incidenten komen regelmatig voor in met name Sarajevo en omgeving, waarbij de IG tot dusver geen (direct) doelwit is geweest. Over het algemeen houden dergelijke gebeurtenissen verband met (interne conflicten binnen) de georganiseerde misdaad.

(SC) Als gevolg van het overlijden van de Kosovaarse president Rugova op 21 januari jl., zijn de onderhandelingen over de definitieve status van Kosovo uitgesteld. Rugova's taken en bevoegdheden worden tijdelijk waargenomen door de parlementsvoorzitter, Rugova's partijgenoot Daci. Op 7 februari jl. is Fatmir Sejdiu als presidentskandidaat gepresenteerd door de 'Democratische Liga van Kosovo (LDK), de grootste partij in het parlement. Sejdiu, jurist en hoogleraar aan de universiteit van Pristina, geldt als één van de traditionele exponenten in het LDK-kamp, dat wordt gedomineerd door intellectuelen. Zijn naam werd ook genoemd in het testament van Rugova. Sejdiu kan naar verluidt rekenen op brede steun binnen de gelederen van de LDK, terwijl ook andere politieke partijen en vertegenwoordigers van de IG niet afwijzend zouden staan tegenover zijn kandidatuur.

(SC) Volgens de Kosovaarse grondwet (*Constitutional Framework*) moet een president met tweederde meerderheid in het 120 leden tellende parlement worden verkozen. Deze stemming zal op 15 februari a.s. plaatsvinden. Het is nog niet duidelijk of Sejdiu tachtig of meer stemmen zal krijgen. Sommige berichten wijzen op de ambities van Daci, die onder de bevolking en andere (etnisch-Albanese) partijen veel steun geniet. De inbreng van de oppositionele PDK (dertig zetels) zal beslissend zijn.

(SC) Politieke beroering en interetnische spanningen vormen de grootste gevaren voor Kosovo en zijn doorgaans de oorzaak van de aanhoudende spanningen in de onder internationaal bestuur gestelde provincie. In het verleden hebben vertraging en onduidelijkheid over de status herhaaldelijk frustratie in de etnisch-Albanese bevolkingsgroep opgeroepen. In het licht van de naderende statusonderhandelingen met Belgrado zou verdeeldheid in het etnisch-Albanese kamp kunnen leiden tot een vertraging van het overleg.

(SC) De uitspraak van het ICTY in het hoger beroep van hoofdaanklager Del Ponte tegen de uitspraak van het VN-gerechtshof om voormalig premier Haradinaj weer toe te staan deel te laten nemen aan het politieke proces in Kosovo, is uitgesteld tot medio februari. Naar verwachting zal de zaak nu op 13 februari as. dienen. Een terugkeer van Haradinaj op het politieke toneel zal naar verwachting een positieve invloed hebben op de houding van de etnisch Albanese bevolking. Verwacht wordt dat een - voor Haradinaj - negatieve uitkomst zal leiden tot hevig protest vanuit etnisch-Albanese hoek.

(SC) De voorbereidingen voor de (definitieve) statusonderhandelingen over Kosovo hebben inmiddels hun aanvang genomen. Verwacht wordt dat afwezigheid van enige compromisbereidheid zal uitmonden in meer frustratie en de kloof tussen beide partijen zal verdiepen. De vooruitzichten voor een vruchtbare inter-etnische politieke dialoog tussen de Albanese meerderheid en de Servische minderheid in Kosovo zelf zijn ongunstig. Onbevestigde berichten wijzen erop dat onderhandelaars in Belgrado anticiperen op een mogelijke opdeling van Kosovaars grondgebied. Een dergelijke oplossing voor de statuskwestie is door de IG echter tot dusverre herhaaldelijk van de hand gewezen, vanwege de precedentwerking die ervan zou uitgaan. Daarnaast zou opdeling langs etnische grenzen haaks staan op één van de voornaamste thema's, te weten interetnische samenwerking. Verwacht wordt dat uitstel in, of stagnatie van, het onderhandelingsproces rond Kosovo's onafhankelijkheid zal leiden tot een toename van (tegen de IG gerichte) incidenten vanuit etnisch-Albanese hoek.

(SC) Hoewel het de afgelopen maanden relatief rustig is gebleven, vormen (bom)aanlagen en plotse-ling ingerichte illegale controleposten door (paramilitaire) parallelle structuren nog steeds een potentiële bedreiging voor de nog immer fragiele veiligheidssituatie in Kosovo. Ook ondergrondse etnisch-Albanese structuren blijven in staat in korte tijd hun netwerken te mobiliseren. De aanwezigheid van gewapende paramilitaire structuren, vaak gelieerd aan nationalistische politieke partijen, blijft een punt van zorg. De kans op nieuwe geweldsuitbarstingen in Kosovo blijft al met al onverminderd hoog.

AFGHANISTAN

(SG) De veiligheidssituatie in Afghanistan kenmerkt zich sinds enige tijd door een hoog aantal zelfmoordaanlagen, door een sterk gestegen hoeveelheid aanslagen met *Improvised Explosive Devices* (IEDs) en sinds de afgelopen week bovendien door zeer verhitte demonstraties tegen de publicatie van de cartoons van Mohammed in *Jyllands Posten* en - in navolging daarvan - in andere

Europese kranten. Daarnaast vinden er in het zuiden, zuidoosten en oosten nog steeds gevechten plaats tussen *Anti-Coalition Militia* (ACM) en Coalitie-eenheden.

(SG) De verontwaardiging over de cartoons waarin de profeet is afgebeeld, heeft zich inmiddels verspreid over grote delen van Afghanistan, zoals ook in mei 2005 het geval was toen in de openbaarheid kwam dat Amerikaanse militairen de Koran door het toilet zouden hebben gespoeld. In Kabul is bij de ambassades van Denemarken en Noorwegen, maar ook elders gedemonstreerd. Bij het *Provincial Reconstruction Team* (PRT) in de stad Meymana in de provincie Faryab, dat onder Noors bevel staat, liep op 7 februari jl. een grote menigte demonstranten te hoop. Nadat de commandant luchtsteun had aangevraagd zijn Nederlandse F16's ter plaatse gekomen voor een *show of force*. Ook zijn er door de F16's waarschuwingsschoten gelost. Bij pogingen van de Afghaanse politie om de menigte uiteen te drijven, zijn tenminste vier Afghanen om het leven gekomen. Ook het Nederlandse PRT in Pul-e Khumri werd belaagd door zo'n 400 demonstranten, waarbij door de beveiliging van de compound licht- en rookgranaten zijn afgeschoten. Eén Nederlandse militair is lichtgewond geraakt door een geworpen steen. Hoewel de verontwaardiging van de overgrote meerderheid van de demonstranten zonder twijfel oprecht is, bestaat de indruk dat de fundamentalistische oppositie dankbaar van de gelegenheid gebruik maakt om het vuurtje op te stoken in een poging de situatie in Noord-Afghanistan te destabiliseren. De onrust duurt vooralsnog voort, waarbij opvalt dat het wat dit betreft in Zuid-Afghanistan vrij rustig blijft. Enerzijds is dat logisch omdat men zich in het zuiden op veel plaatsen niet veilig genoeg voelt om te gaan demonstreren, anderzijds wijst de grote onrust in het noorden op een georganiseerd karakter van de demonstraties aldaar.

(SG) In Uruzgan hebben zich ook in de afgelopen periode een vrij groot aantal incidenten voorgedaan. Dit op zich is opmerkelijk omdat er de afgelopen jaren in de winterperiode altijd sprake is geweest van een sterke daling van het aantal incidenten. Met name in het westen van de provincie worden zeer regelmatig aanvallen uitgevoerd op patrouilles van de coalitie. Er zijn sterke aanwijzingen dat de ACM zich in de provincie versterken en zich niet meer beperken tot consolidatie van hun vrijplaatsen, maar zich nu ten doel gesteld hebben het door hen beheerste gebied uit te breiden.

(SG) In Afghanistan moet in alle inzetgebieden voortdurend rekening worden gehouden met voortzetting van het geweld, zoals door aanslagen met *Improvised Explosive Devices* (IEDs) en raketbeschietingen. Vliegtuigen en helikopters dienen rekening te houden met de mogelijke vijandelijke inzet van klein kaliber wapens (KKW). Ook de aanwezigheid van luchtafweersystemen en *Man Portable Air Defence Systems* (MANPADS) blijft reden voor waakzaamheid.

(SC) Tijdens het verblijf aan de grond op *Kabul International Airport* bestaat er een beperkt risico van beschieting met raketten, voornamelijk uit noordoostelijke, maar ook uit zuidoostelijke richting. Het normbeeld betreffende het verantwoordelijkheidsgebied (AOR) van ISAF is ongewijzigd. Naast de mogelijke inzet van KKW en draagbare antitankwapens (RPGs), dient onverminderd rekening te wor-

den gehouden met raketbeschietingen vanaf de rand van de AOR van *Kabul Multinational Brigade*. Ook worden er nog altijd pogingen ondernomen om ISAF-voertuigen aan te vallen met behulp van IEDs, die langs de weg worden ingegraven en van afstand tot ontploffing worden gebracht. Het risico op ontvoering van burgermedewerkers van Internationale Organisaties en NGOs blijft aanwezig, net zoals de mogelijkheid van zelfmoordaanslagen.

(SG) Het incidentenbeeld in Zuid-Afghanistan gedurende laat de afgelopen periode een diversiteit aan inzetmiddelen en doelen zien. Zo werden er zes zelfmoordaanslagen uitgevoerd, vonden er gewelddadigheden tegen burgerdoelen plaats (voornamelijk gericht tegen scholen), en werden er gevechtscontacten en aanslagen met IEDs gerapporteerd. De meeste incidenten vonden plaats in de omgeving van de stedelijke gebieden in de provincie Kandahar en Helmand. Daarnaast was opvallend dat er de afgelopen periode diverse grootschalige gevechtscontacten plaatsvonden. Deze gevechtscontacten met grote aantallen strijders vonden niet alleen plaats in gebieden die stevig in handen zijn van de Taliban, zoals het westen van Uruzgan, en in het grensgebied van de provincies Kandahar-Zabul-Uruzgan, maar ook in het noorden van de provincie Helmand. De recente incidenten zijn een aanwijzing dat de Taliban van plan zijn de gebieden die zij min of meer onder controle hebben verder uit te breiden. De afgelopen vier jaar had het optreden van de Taliban het karakter van een 'latente opstand', waarbij het belangrijkste doel was het overleven van de beweging. De grootschalige gevechten en de mate waarin de Taliban bepaalde gebieden onder controle hebben weten te krijgen, passen niet meer in dat beeld. Mogelijk dat de strijd van de Taliban nu overgaat in een volgende fase, namelijk één die meer het karakter draagt van een guerrilla.

(SG) Ook in het inzetgebied van de Nederlandse deelname met *Special Forces (SF)* aan de *Operation Enduring Freedom (OEF)* in de provincie Kandahar blijft het aantal incidenten hoog. Incidenten in en rond Kandahar-stad krijgen o.a. door de diverse zelfmoordaanslagen een steeds grimmiger karakter. Vrijwel alle incidenten zijn toe te schrijven aan de Taliban en richten zich primair tegen Afghaanse autoriteiten en coalitietroepen. In het Nederlandse inzetgebied in zuid-Kandahar is nog geen sprake geweest van direct gevechtscontact of van tegen de NL SF gerichte aanslagen.

ISRAËL / UNTSO / LIBANON

(SG) De situatie op de Golan Hoogte en langs de Israëlisch-Libanese grens blijft relatief stabiel. Met UNDOF/UNTSO in de rol van supervisor blijven alle betrokken partijen zich terughoudend opstellen om zoveel mogelijk de rust te bewaren rond de Golan. Ofschoon Syrië bij tijd en wijle aangeeft dat het, zonder eisen vooraf, bereid is tot vredesoverleg met Israël, heeft premier Sharon daartoe als belangrijkste voorwaarde gesteld, dat Syrië de steun aan radicale groepen (Libanese Hezbollah, Palestijnen) staakt. Deze eis wordt door de VS ondersteunt. Een nieuwe ontwikkeling is het plotselinge opduiken van een aan al-Qaida gerelateerde groepering in het Libanese krachtenveld. Het ziet er naar uit dat deze groep verantwoordelijk was voor de raketbeschieting van Noord-Israël in eind december 2005. De Libanese autoriteiten hebben in een reactie een tiental extremisten opgepakt.

(SG) Na de overwinning van Hamas bij de recente parlementsverkiezingen concentreren de ontwikkelingen in het Palestijnse kamp zich momenteel rond de verhouding tussen een Hamas regering en de PA / president Abbas, en rond de opstelling ten aanzien van Israël en het vredesoverleg. Hoewel Hamas op het punt staat zich definitief tot een politieke 'democratische' partij om te vormen, is er geen enkele aanwijzing dat dit gepaard zal gaan met de ontbinding van haar militie. Integendeel, officieel blijft de strijd tegen Israël ter bevrijding van de Westelijke Jordaanoever en Jeruzalem het belangrijkste doel. De veiligheidssituatie in de Palestijnse gebieden, vooral in Gaza, is intussen zorgwekkend. Sinds de verkiezingsoverwinning van Hamas zijn de gewelddadige incidenten, in de vorm van beschietingen en bomaanslagen, tussen de verschillende Palestijnse facties toegenomen. Ook met regeringsverantwoordelijkheid zal Hamas er naar verwachting niet slagen de situatie onder controle te krijgen. Inmiddels dreigt het gevaar van ideologische radicalisering in vooral Gaza door toedoen van meer extremistische groepen (dan Hamas).

(SC) De meerderheid van de Hamas leiding is evenwel - ondanks de radicaal-islamitische retoriek - in de praktijk vaak toch politiek pragmatisch. Indien er een volledige Hamas regering komt (omdat Fatah niet wil deelnemen), kan deze het zich ook niet veroorloven om volledig politiek geïsoleerd te raken. Tenslotte is de totstandkoming van een onafhankelijke staat 'Palestina' door gewapende strijd tegen Israël geen reële optie. Voor de wording van 'Palestina' is vooral ook de steun van de VS nodig.

(SG) Deze verwickelingen hebben vooralsnog geen gevolgen gehad voor de situatie in het Libanees-Israëlische grensgebied. Hezbollah voert hier (vooral in de enclave 'Shebaa-boerderijen' die door Israël wordt bezet) incidenteel acties tegen *Israeli Defence Forces* (IDF)-eenheden uit, die gebruikelijk leiden tot Israëlische vergeldingsacties tegen Hezbollah-doelen in Libanon. Tot dusver echter wensen alle betrokken partijen verdere escalatie in dit gebied te voorkomen. Er zijn geen indicaties voor een expliciet tegen Nederlandse belangen / Nederlandse UNTSO-waarnemers gerichte dreiging.

VENEZUELA

Venezuela

(SC) In Venezuela hebben de belangrijkste oppositiepartijen zich kort voor de parlementsverkiezingen van 4 december 2005 teruggetrokken. Als gevolg hiervan bezetten de in het *Bloque de Cambio* (Blok voor Verandering) verenigde partijen die president Chávez steunen sinds begin dit jaar alle zetels in de Nationale Assemblée. De *Movimiento Quinta República* (MVR) van president Chávez zelf bezet meer dan tweederde van de zetels, waardoor zijn positie de komende jaren vrijwel onaantastbaar is geworden. Daardoor kunnen de Chavistas zonder reële tegenstand de grondwet en andere wetten naar eigen inzicht veranderen of nieuwe wetten invoeren. In dit kader bestaan plannen om de ongelimiteerde herverkiezing van de president grondwettelijk mogelijk te maken. Door deze ontwikkelingen zal naar verwachting het autoritaire karakter van het Chavistische bewind verder worden versterkt.

(SC) Het ontbreken van reële oppositie op nationaal niveau vergroot evenwel het risico van tegenstellingen binnen het Chavistische kamp. De eerste aanwijzingen hiervoor werden reeds voor de verkiezingen zichtbaar en hadden te maken met de dominante rol van Chávez bij de vaststelling van de kandidatenlijsten. Ook het feit dat Chávez eigen falen of misstanden in het eigen kamp niet langer op de oppositie zal kunnen afwentelen, kan op den duur tegenstellingen binnen het Chavistische kamp aanwakkeren. Afgaande op recente opiniepeilingen kan Chávez echter nationaal op brede steun rekenen. Zijn herverkiezing bij de presidentsverkiezingen van december as. lijkt dan ook een uitgemaakte zaak.

(SC) Internationaal lijkt Chávez het politieke tij mee te hebben doordat vrijwel overal in Latijns Amerika linkse politieke stromingen in de lift zitten. Met name de overwinning van Evo Morales bij de presidentsverkiezingen in Bolivia vormt voor Chávez een belangrijke opsteker, maar onduidelijk blijft welke rol steun van Chávez hier heeft gespeeld. Dit jaar worden overigens in een reeks Latijns-Amerikaanse landen presidentsverkiezingen gehouden, waarbij in enkele landen Chávez-gezinde kandidaten goede kansen lijken te maken. Openlijke steun van Chávez c.s. voor de desbetreffende kandidaten wordt echter door de regeringen van die landen niet gewaardeerd en kan voor Chávez contraproductief uitwerken in de relatie met die landen en de VS. Het vaak provocerende optreden van Venezuela blijft een politieke splijtzwam voor de landen in de regio.

(SC) De betrekkingen met de VS zijn de laatste maanden verder verslechterd, onder meer wegens beschuldigingen van Venezuela dat de VS de verkiezingsboycot van de politieke oppositie in december j.l. had geïnstigeerd en er samen met de oppositie op uit is de presidentsverkiezingen van eind 2006 te "delegitimeren". Ook een Amerikaans verbod op levering van militaire vliegtuigen aan Venezuela door Spanje en Brazilië vanwege het gebruik van Amerikaanse onderdelen alsmede een Amerikaans verbod op levering van reservedelen voor F-16 jachtvliegtuigen hebben in Venezuela veel kwaad bloed gezet. Tegen deze achtergrond heeft Venezuela opnieuw gedreigd met een olieboycot tegen de VS als de VS haar zou aanvallen. Een dergelijke boycot zou echter de financiële bodem onder Chávez binnenlandse beleid wegslaan en is mede daarom niet geloofwaardig.

